

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Управління туризму та курортів Закарпатської ОДА
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці
Луцький національний технічний університет
Черкаський національний університет ім. Б.Хмельницького
Інститут регіональних досліджень ім. М.І.Долішнього

Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція

***«СУЧАСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СЕРВІСНОЇ ЕКОНОМІКИ:
ТУРИЗМ, РЕКРЕАЦІЯ ТА КОМЕРЦІЙНІ ПОСЛУГИ»***

29-30 вересня 2022 року

Україна, Мукачево

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Управління туризму та курортів Закарпатської ОДА
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці
Луцький національний технічний університет
Черкаський національний університет ім. Б.Хмельницького
Інститут регіональних досліджень ім. М.І.Долішнього**

**СУЧАСНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СЕРВІСНОЇ ЕКОНОМІКИ:
ТУРИЗМ, РЕКРЕАЦІЯ ТА КОМЕРЦІЙНІ ПОСЛУГИ**

**MODERN TRANSFORMATIONS OF THE SERVICE ECONOMY:
TOURISM, RECREATION AND COMMERCIAL SERVICES**

**Збірник тез доповідей
Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
29-30 вересня 2022 року**

**Україна, Мукачево
2022**

ІСТОРІЯ КРАЄЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НА ЗАКАРПАТТІ

Всебічне вивчення туристично-рекреаційного потенціалу краю: пам'ятки природи, історії і культури, природні рекреаційні ресурси, ступінь їх освоєння та характер експлуатації, музеї та інші об'єкти туристичної інфраструктури допомагає у розумінні геопросторових особливостей, уявлень про специфіку туризму в різних туристичних регіонах України, їх ресурсний потенціал, туристичну спеціалізацію та тенденції туристичної діяльності.

Вивчення теоретичних засад та історичних умов розвитку краєзнавства в Україні, розкриття потенціалу природних та історико-культурних ресурсів, дослідження курортних ресурсів України, зокрема Закарпаття формує уявлення про специфіку розвитку туризму в різних туристичних регіонах.

Історію краєзнавства досліджували історики та географи, серед них А.Козицький, В. Бадяк, В. Круля, Я. Жупанський, М. Костиця, В. Горбик, П.Скрипник,, Л. Бабенко, Я. Верменич та інші.

Тематиці історичного краєзнавства присвячено досить велику кількість досліджень науковців сучасності: Данилюка Д.,Онищенко О., Дідусенка Г., Кушніренко Н., Лужанської Т., Голубиа В., Качараби С., Середяк А.

Перші краєзнавчі відомості стародавніх людей – це найдавніший, античний, середньовічний – від появи найдавнішої людини (140 тис. років тому - до XVII ст.). Першим географом, істориком й етнографом, що описав терени України, по праву можна вважати античного логографа Геродота. В одній з книг свого трактату «Історії», описав природу, історію, культуру та побут населення Північного Причорномор'я (Великої Скіфії).

Зародження наукового краєзнавства в Україні (цілеспрямовано-описовий етап за М. Пістуном). Він охоплює період від початку XVIII ст. до середини XIX ст. Становлення українського краєзнавства охоплює останню третину XIX ст. - початок XX ст. – третій етап історії національного краєзнавства.

Організація краєзнавства в Україні включає хронологічні межі від 20 - 30-х рр. XX ст. до сьогодення – 4-й етап [2].

Витоки історичного краєзнавства на Закарпатті сягають в глибоку давнину. Краєзнавець XIX ст. О. Маркуш у 1930 р. визначив основне завдання краєзнавства: «Маленький наш край, але милий нам! Ми любимо його понад усе, бо він – наша рідна, красна отчина. На землі сій жили наші прадіди, тепер живуть діди і батьки. Вони її обороняли своїми грудьми від різних ворогів, поливали на ній кожну грудочку гарячою кров'ю та ростили потом. Ся земля нас живить, годує, одягає. Ось чому повинні свою рідну землю як слід полюбити, мусимо її насамперед пізнати. До доброго ж пізнання чого-небудь на світі веде нас наука. Тож треба нам чим більше учитися про нашу рідну землю.

Пізнаймо наш народ! Вивчім його минувшину! Вона розповість, як жили діди, прадіди, розбудить у нас національну честь і скаже нам, хто ми є такі між іншими народами» [1].

Культурно-просвітницьке товариство «Просвіта» сприяло розвитку та поширенню української культури, вивчення краєзнавства тощо. Однією із перших було оцифровано колекцію «Наукового збірника товариства «Просвіта» і воно активно вплинуло на культурний та освітній розвиток Закарпаття [3].

На сторінках «Наукового збірника товариства «Просвіта» друкувалися праці як місцевих дослідників, так і вихідців із Галичини та Наддніпрянської України - І. Панькевича, А. Волошина, В. Гаджеги, Ф. Тішого, Г.Стрипського, М. Лелекача, Ф. Потушняка, В. Гнатюка, Ф. Колесси та багатьох інших. Тематика наукових робіт, які друкувалися, була різноманітною. Із товариством «Просвіта» був тісно пов'язаний видатний український вчений, основоположник української географічної науки О. Рудницький. Йому належить велика заслуга в дослідженні географії Підкарпатської Русі «Основи морфології і геології Підкарпатської Русі й Закарпаття взагалі», яка була опублікована в «Науковому збірнику «Просвіта» в 1925 і 1927 рр.

Історичне краєзнавство – систематизований виклад історичних, природничих, суспільно-географічних, культурологічних та господарсько-організаційних засад, яке вчить любити українські землі і все, що створено на них багатовіковою працею народу; любити, зберігати та поліпшувати необхідного для життя довкілля, досягнення гармонійних відносин суспільства з природою, перетворення України на розвинуту, економічно могутню державу з високим рівнем добробуту і культури її народу.

Список використаних джерел

1. Данилюк Д. Д. Історичне краєзнавство: робоча навчальна програма. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2009. 59 с.

2. Петранівський В.Л., Рутинський М.Й. Історія становлення й розвитку краєзнавства в Україні //Туристичне краєзнавство. Франкова криниця. 2004.№ 38-39 (1034-1035).

3. Стряпко І. Товариство «Просвіта» в громадсько-політичному та культурному житті Закарпаття (1920–1939): монографія; ДВНЗ «УНУ», НДІ політ. регіоналістики. Ужгород: Інформ.-видав. центр ЗППО, 2012. 328 с.

УДК 069-021.131:004.946.5:719(477.87)(043.2)

НАДІЯ КАМПОВ, ОТОКАР КАСИНЕЦЬ
Мукачівський державний університет

СМАРТ МУЗЕЙ ЯК СУЧАСНА ФОРМА ПРЕДСТАВЛЕННЯ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ ЗАКАРПАТТЯ

Для того, щоб залишатись цікавим для відвідувача, музею вже недостатньо бути «сховищем» експонатів, як це часто можна спостерігати. Музеєві потрібно розвиватися і змінюватися, наближатися до сучасника, залучаючи і поєднуючи сучасні інтерактивні й цифрові технології та цікавий історичний контент.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. КРАЄЗНАВЧІ ДОСЛІДЖЕННЯ В ТУРИЗМІ ТА РЕКРЕАЦІЇ	5
ГЕРМАН НАТАЛІЯ Туристично-рекреаційний потенціал Полісся	5
ЛЬТЬО ГАЛИНА, ЛУЖАНСЬКА ТЕТЯНА Історія краєзнавчих досліджень на Закарпатті	7
КАМПОВ НАДІЯ, КАСИНЕЦЬ ОТОКАР Смарт Музей як сучасна форма представлення культурної спадщини Закарпаття	8
КАСИНЕЦЬ ОТОКАР, КАМПОВ НАДІЯ Музейно-анімаційне використання замків на Закарпатті	10
КОТУБЕЙ ВІТА, ШТЕФАНЬО ЖАННА Туризм та краєзнавство як засіб формування національної культури	13
ЛЮСИК ТЕТЯНА Екскурсійна діяльність на Волині	14
МОРОЗ ФЕДІР Туризм в системі фізичного виховання учнівської і студентської молоді	17
ПЕРЕГУДА ЮЛІЯ Розвиток зеленого туризму в Україні	19
СЕКЦІЯ 2. ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ СЕРВІСНОЇ ЕКОНОМІКИ	21
БЛИК ВЛАДИСЛАВ Передумови та ознаки цифрового етапу еволюційного розвитку туризму	21
БОЙКІВСЬКА ГАЛИНА, ГОНЧАР РОКСОЛАНА Диверсифікація та цифровізація в індустрії туризму	23
ГЕГЕДОШ КРИСТІАН Оцінка наукової діяльності вченого в умовах формування цифрового суспільства	24
ГОБЛИК-МАРКОВИЧ НАДІЯ, ХАУСТОВ ОЛЕКСАНДР Використання ГІС -технологій для підвищення туристичної привабливості регіону	26
КРИМКОВА ОЛЕКСАНДРА Розвиток віддалених форм зайнятості в Україні	28
ЛІТВІНОВА АНАСТАСІЯ Професійна підготовка майбутніх фахівців у сфері менеджменту	29
МАСЛИГАН РОМАН Підхід до організації функцій інтегрованої господарської діяльності кіберспортивних клубів	31
МЕДВІДЬ ЛАРИСА Використання простору міста в туризмі	33
РІЗУН АНДРІЙ, ЮРЧИШИНА ЛЮДМИЛА Цифрова економіка в індустрії туризму	35
ТОДЬЄРІШКО ЕРІКА Керування рухом основних фондів санаторно-курортного підприємства	37
ЧИЗМАР ІВАН Моделювання розвитку кіберспорту на основі методу лінійного програмування	38
СЕКЦІЯ 3. МЕНЕДЖМЕНТ І МАРКЕТИНГ ТУРИЗМУ, РЕКРЕАЦІЇ ТА КОМЕРЦІЙНИХ ПОСЛУГ	41
АНТОЛИК ГАННА КАМПОВ НАДІЯ, Особливості роботи менеджера в туристичній фірмі	41

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>